

VOORWAARDEN

PRB-DV2401 D

RECHTSBIJSTANDVERZEKERING PARTICULIER
(juridische dienstverlener DAS N.V.)

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Leeswijzer	3
Algemene voorwaarden	5
Artikel 1 Algemene bepalingen	5
Artikel 2 Wanneer begint, verandert en eindigt deze verzekering	5
Artikel 3 Premiebetaling en terugbetaling	6
Artikel 4 Wijziging van premie en/of voorwaarden	6
Artikel 5 Opeisbaarheid van schadevergoeding of uitkering	7
Artikel 6 Wat moet verzekerde doen bij schade	7
Artikel 7 Terrorismeschade en (Inter)nationale wet- en regelgeving	7
Artikel 8 Wat is niet verzekerd	8
Artikel 9 Wat doen wij bij fraude	8
Artikel 10 Adres	8
Artikel 11 Gebruik persoonsgegevens	9
Artikel 12 Toepasselijk recht, klachten en geschillen	9
Bijzondere voorwaarden	10
Artikel 13 Inleiding	10
Artikel 14 Algemene regels voor de verzekering	10
Artikel 15 Hoe doet u een beroep op de polis	12
Artikel 16 In welke gevallen bestaat geen aanspraak op rechtsbijstand	13
Artikel 17 Verschil van mening over de behandeling	14
Artikel 18 Woning	15
Artikel 19 Verkeer	16
Artikel 20 Particulier Optimaal	17
Artikel 21 Particulier Optimaal Plus	19
Artikel 22 Eigendom en Verhuur onroerende zaken	21
Begrippenlijst	22

Inleiding

Hierbij ontvangt u de voorwaarden voor uw Rechtsbijstandverzekering Particulier. Hierin leest u waarvoor u verzekerd bent, hoe de verzekering werkt en welke regels daarbij gelden. Er staat in wat u van DAK Volmacht en DAS, de juridische dienstverlener, mag verwachten en wat wij van u verwachten. Zo weet u waar u aan toe bent. Niet alleen bij het afsluiten van deze verzekering, maar ook als u iets wijzigt of als u een juridische vraag of conflict heeft.

De DAK Rechtsbijstandverzekering Particulier in het kort.

Met de DAK Rechtsbijstandverzekering Particulier verzekert u zich van juridisch advies en juridische hulp bij conflicten. Bijvoorbeeld als u een conflict heeft met uw buren over geluidsoverlast, met een arts over een medische behandeling of met de overheid over een uitkering. Maar ook als uw situatie niet verzekerd is, staan wij voor u klaar met advies. Ook gezinsleden die bij u inwonen krijgen juridische hulp als zij een conflict hebben.

U kunt op ons rekenen

Bij DAK Volmacht gaan wij uit van wederzijds vertrouwen. U kunt erop rekenen dat wij onze afspraken nakomen. En dat DAS u goed en snel helpt. En als er een discussie over deze voorwaarden ontstaat, zoeken we samen met u en DAS naar een oplossing. Andersom vertrouwen wij ook op u. Wij gaan ervan uit dat u ons altijd eerlijk en op tijd informeert over zaken die van belang zijn voor uw verzekering. En dat u uw premie op tijd betaalt.

Verandert uw situatie?

Het is belangrijk dat uw verzekering goed aansluit bij uw persoonlijke situatie. Als er iets verandert in uw situatie, bijvoorbeeld als uw gezinssamenstelling wijzigt, geef dat dan aan ons door. Dat kan via uw adviseur.

Neem in ieder geval contact op met uw adviseur in de volgende situaties:

- Uw persoonlijke situatie verandert. U gaat bijvoorbeeld samenwonen, scheiden, u krijgt kinderen of uw kinderen gaan het huis uit;
- U woont niet langer in Nederland;
- Uw IBAN, waarvan de premie wordt afgeschreven, verandert;
- Uw woonadres, e-mailadres of telefoonnummer wijzigt.

Leeswijzer

Deze voorwaarden bestaan uit algemene voorwaarden en bijzondere voorwaarden. De algemene voorwaarden gelden voor alle dekkingen, de bijzondere voorwaarden gelden per dekking. De woorden die cursief zijn gedrukt, zijn omschreven in de begrippenlijst.

In de algemene voorwaarden leest u wanneer u recht heeft op schadevergoeding, wanneer uw verzekering begint en eindigt en wat u moet weten over de premie. Daarna gaan we nog in op uw verplichtingen, wat er gebeurt als u ons niet juist of onvolledig informeert en waar u terecht kunt met uw klachten.

In de bijzondere voorwaarden leest u wat er onder de dekking valt, wat de voorwaarden zijn en welke juridische hulp wij bieden.

Op het polisblad leest u waarvoor u verzekerd bent.

Altijd juridische hulp, verzekerd of niet.

U mag altijd contact opnemen. Ook als u er niet zeker van bent of u wel verzekerd bent voor uw conflict. Online een vraag stellen mag ook.

Telefoon : **(020) 651 88 15**

Online : ga naar www.das.nl/klantenservice en klik op 'juridisch advies vragen'.

Altijd juridische hulp, verzekerd of niet!

Voor al uw juridische vragen of geschillen kunt u altijd bij DAS terecht. Een team van meer dan 800 juristen en advocaten staat u dagelijks graag te woord. Dit ongeacht of uw vraag of geschil verzekerd is of niet.

U heeft een juridische vraag

DAS helpt u als verzekerde met een eerste (preventief) advies bij al uw juridische vragen. U kunt bijvoorbeeld zelf op www.das.nl het antwoord op uw juridische vraag vinden. Staat uw vraag er niet bij? Of spreekt u liever persoonlijk met een jurist? Dan kunt u uw vraag online of per telefoon aan ons stellen. Aan u de keuze!

U heeft een juridisch geschil

Neem bij een juridisch geschil of probleem zo snel mogelijk contact met DAS op. Dit kan via het aanmeldingsformulier op de website www.das.nl/zaakmelden. Klik op 'Online melden'. Of via de telefoon: **(020) 651 88 15**

Indien uw geschil of probleem onder de (verzekerings)dekking van uw polis valt, neemt DAS uw zaak in behandeling. Gedurende het hele traject hebben wij met u overleg en contact over de voortgang.

Geschil of vraag niet verzekerd

Mocht uw juridische vraag of geschil niet verzekerd zijn, ook dan biedt DAS altijd hulp. Als verzekerde heeft u recht op gratis eerstelijns advies per telefoon of per e-mail. Mocht het geschil of vraag echter niet met de telefoon of mail op te lossen zijn, ook dan helpen wij u verder.

Via **DAS On Demand** kunt u tegen zeer gunstige condities (een vast bedrag of uurtarief) een DAS-jurist inschakelen. Zie voor de mogelijkheden www.das.nl/on-demand.

Het voorkomen van geschillen

Onze ervaring is dat de meeste juridische geschillen ontstaan als gevolg van onduidelijke afspraken en misverstanden. Om dit te voorkomen helpen wij u ook graag met preventief advies. U kunt veel antwoorden vinden op onze website, maar u kunt ons ook gewoon bellen. DAS is uw startpunt bij elke juridische vraag of conflict en biedt u altijd juridische hulp. Kijk op www.das.nl/klantenservice voor uitgebreide informatie of bel met: **(020) 651 88 15**

Algemene voorwaarden

Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing voor zover in de bijzondere voorwaarden en eventuele clausules als vermeld op het polisblad voor de betreffende dekking niet anders is bepaald. Zij vormen met het polisblad de inhoud van de verzekeringsovereenkomst.

Artikel 1 Algemene bepalingen

1. Grondslag van de verzekering

De verzekeringsovereenkomst is gebaseerd op de door *u* aan *ons* verstrekte informatie en verklaringen, in welke vorm dan ook. Deze informatie en verklaringen vormen één geheel met de verzekeringsovereenkomst.

2. Onzeker voorval

Door middel van de verzekering komen *u* en *wij* overeen dat *wij* een schadevergoeding verlenen als een *verzekerde* schade lijdt als gevolg van een gebeurtenis waarvan het op het moment van het sluiten van de verzekering voor de *verzekerde* en voor *ons* onzeker was dat zij zich al heeft voorgedaan of dat zij zich naar de normale loop van de omstandigheden zou voordoen. Als het op het moment van het sluiten van de verzekering aan een *verzekerde* bekend was dat zich een gebeurtenis heeft voorgedaan leidt dit ertoe dat de verzekering ten aanzien van die gebeurtenis niet van kracht is.

Artikel 2 Wanneer begint, verandert en eindigt deze verzekering?

Begindatum

De verzekering begint op de ingangsdatum die op *uw* polis staat.

Verlengingsdatum

De verzekering wordt ieder jaar verlengd op de hoofdvervaldatum die op *uw* polis staat.

Bedenkperiode

U kunt de verzekering binnen veertien dagen na ontvangst van het eerste polisblad en de voorwaarden, zonder boete en zonder opgaaf van reden, schriftelijk beëindigen. Hierdoor is de verzekering vanaf het begin niet van kracht geweest.

Einde van de verzekering

1. *U* kunt de verzekering op ieder moment opzeggen. Als *u* de verzekering wilt opzeggen, stuur *ons* dan minimaal één maand vóór de datum waarop *u* de verzekering wilt beëindigen, een brief of een e-mail waarin *u* het contract opzegt.
2. *Wij* kunnen de verzekering opzeggen:
 - a. op de verlengingsdatum. De opzegging is alleen geldig als *wij* deze schriftelijk doen. Er geldt voor *ons* een opzegtermijn van minimaal twee maanden;
 - b. binnen één maand nadat *wij* kennis hebben genomen van een gebeurtenis die voor *ons* tot verplichtingen uit de verzekering kan leiden, of nadat *wij* een verzoek tot vergoeding van een schade hebben gehonoreerd of afgewezen. De verzekering eindigt op de in de opzegbrief genoemde datum, maar in ieder geval niet eerder dan twee maanden na de datum van dagtekening van de opzegbrief. Deze opzegtermijn geldt niet als de verzekering door *ons* wordt opgezegd omdat dit verband houdt met de opzet van de *verzekerde* om *ons* te misleiden (zie sub d. en e. van dit lid);
 - c. als *u* langer dan drie maanden de (aanvullende) *premie*, de servicebijdrage en de assurantiebelasting niet heeft betaald. De verzekering eindigt dan op de datum die *wij* in onze opzeggingsbrief noemen;
 - d. binnen twee maanden na de ontdekking dat *u* de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekering niet bent nagekomen en *u* daarbij heeft gehandeld met de bedoeling *ons* te misleiden of *wij* de verzekering bij kennis van de ware stand van zaken niet zouden hebben gesloten. De verzekering eindigt op de in de opzegbrief genoemde datum;
 - e. als de *verzekerde* naar aanleiding van een gebeurtenis met opzet een onjuiste voorstelling van zaken heeft gegeven of heeft geprobeerd dat te doen. *Wij* hebben dan het recht de betreffende verzekering per direct te beëindigen.
3. Beëindiging zonder opzegging
Zonder dat een opzegging nodig is, eindigt de verzekering:
 - a. zodra *u* *uw* woon- of vestigingsplaats niet langer in Nederland heeft; dat wordt geacht in ieder geval zo te zijn als *u* gedurende zes maanden niet meer in Nederland verblijft;
Wilt *u* langer dan zes maanden buiten Nederland verblijven en toch graag *uw* verzekering bij *ons* voortzetten? Neem dan contact op met *uw* verzekeringsadviseur. *Wij* zullen dan kijken of *wij* aan *uw* wensen tegemoet kunnen komen.
 - b. zodra *u* of *uw* erfgenamen niet langer een verzekerd belang hebben.
4. Bijzondere bepalingen elders
In de bijzondere voorwaarden en clausules kunnen ten aanzien van deze verzekering aanvullende bepalingen over het einde van de verzekering zijn opgenomen.

5. Moment van beëindiging
Als de verzekering met ingang van een bepaalde dag eindigt, vindt de beëindiging plaats om 0.00 uur van die dag.

Artikel 3 Premiebetaling en terugbetaling

1. Premiebetaling
U moet de *premie*, servicebijdrage en assurantiebelaasting bij vooruitbetaling voldoen, uiterlijk op de premievervaldatum.
Deze datum vindt *u* op uw polis.
2. Automatische premiebetaling
Ingeval van automatische premiebetaling worden de verschuldigde *premie*, servicebijdrage en assurantiebelaasting telkens automatisch van *uw* rekening, volgens de door *u* verleende machtiging, afgeschreven. Bij de jaarlijkse verlenging van de verzekering streven *wij*, respectievelijk *uw* adviseur, ernaar de vooraankondiging van de automatische incasso 14 dagen voor het incasseren van het openstaande bedrag aan *u* te versturen. Bij het afsluiten van een nieuwe verzekering of bij een tussentijdse wijziging op *uw* polis kan het voorkomen dat dit bericht minder dan 14 dagen van tevoren aan *u* wordt verzonden.
3. Gevolgen van niet (op tijd) betalen van de *premie*.
 - a. Indien *u* de *aanvangspremie* niet uiterlijk op de dertigste dag na de ingangsdatum die op *uw* polis staat betaalt, dan hebt *u* geen verzekering. *Wij* zijn dan niet verplicht om *u* een aanmaning te sturen en *u* kunt dan vanaf de ingangsdatum geen rechten ontlenen aan de verzekering.
 - b. Indien *u* de *vervolgpremie* niet op tijd betaalt of als *wij* deze *premie* niet van *uw* rekening kunnen afschrijven, bijvoorbeeld door onvoldoende saldo, dan ontvangt *u* van *ons* per brief of e-mail een aanmaning waarin *wij* *u* waarschuwen voor de gevolgen als *u* niet betaalt. Na de datum van de aanmaning bent *u* nog vijftien dagen verzekerd. Als *u* de *premie* na vijftien dagen nog niet heeft betaald, schorten *wij* de dekking op en bent *u* niet meer verzekerd.
 - c. Als de dekking is opgeschort blijft *u* verplicht om de *premie* te voldoen. Ook kunnen *wij* beslissen om *uw* gegevens te registreren in (waarschuwings)registers.
4. Incassokosten
Als *wij* maatregelen moeten treffen om onze vordering op *u* te incasseren komen zowel de buitengerechtelijke als de gerechtelijke kosten voor *uw* rekening.
5. Herstel van de dekking
Als *u* onze vordering betaalt nadat de dekking van de verzekering is opgeschort, wordt de dekking weer van kracht voor gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden na de dag waarop *wij* het totale gevorderde bedrag, inclusief incassokosten en eventueel de wettelijke rente hebben ontvangen.
Als *u* met *ons* bent overeengekomen de *premie* in termijnen te betalen, gaat de dekking pas in op de dag volgend op de dag waarop alle onbetaald gebleven premies over de reeds verstreken termijnen, inclusief incassokosten, assurantiebelaasting en eventueel de wettelijke rente door *ons* zijn ontvangen.
6. Terugbetalen van *premie*
 - a. Bij opzegging tegen een andere dag dan de jaarlijkse hoofdpremievervaldatum verminderen *wij* de lopende *premie* naar billijkheid. Als *wij* de verzekering echter beëindigen omdat een *verzekerde* *ons* opzettelijk heeft misleid of heeft geprobeerd dat te doen betalen *wij* *u* de *premie* niet terug.
 - b. Indien het aantal verzekerde zaken vermindert of de verzekerde hoeveelheden afnemen wordt de *premie* vanaf de dag waarop *wij* van de vermindering of afname in kennis worden gesteld verlaagd naar evenredigheid met de vermindering van het verzekerde bedrag.
 - c. Blijkt achteraf dat *wij* geen risico hebben gelopen? Dan betalen *wij* de *premie* terug over een periode van maximaal 5 jaar, onder aftrek van redelijke kosten.

Artikel 4 Wijziging van premie en/of voorwaarden

Onder omstandigheden kan het voor *ons* nodig zijn om de *premie* en/of de voorwaarden van deze verzekering te veranderen. Bijvoorbeeld door de *premie* te verhogen of de dekking aan te passen. Dat doen *wij* dan bij alle verzekeringen van eenzelfde soort. *Wij* kunnen de *premie* en/of de voorwaarden veranderen bij verlenging van deze verzekering of tussentijds.

1. **Aanpassing bij verlenging van uw verzekering**
Wanneer *uw* verzekering verlengd wordt, kunnen *wij* de *premie* en/of de voorwaarden veranderen. De veranderingen gaan dan in op de hoofdvervaldatum die op *uw* polis staat.
2. **Aanpassing tijdens de looptijd van de verzekering**
 - a. In bijzondere gevallen kan het nodig zijn dat *wij* tussentijds de *premie* en/of de voorwaarden voor al onze verzekerden van deze verzekering veranderen. Er kan zich namelijk een situatie voordoen waarbij *wij* niet met de verandering kunnen wachten tot de verzekering verlengd wordt. Bijvoorbeeld omdat dat zeer ernstige financiële gevolgen voor *ons* zou hebben of omdat wetgeving *ons* daartoe verplicht.
 - b. *Wij* kunnen ook alleen bij *uw* verzekering tussentijds de *premie* en/of de voorwaarden veranderen. Dit doen *wij* als *u* (te) veel schade meldt of als de risico's, die *u* loopt, veranderen.

3. Wanneer *wij* de *premie* en/of voorwaarden veranderen, sturen *wij* daarover voor het ingaan van de verandering een brief of een e-mail aan *u*. Daarin leggen *wij* uit waarom de verandering nodig is, wat er verandert en per wanneer.
4. Bent *u* het niet eens met de veranderingen? Dan kunt *u* de verzekering beëindigen. Dit kunt *u* doen door *ons* binnen één maand na de datum, die op het bericht staat over het aanpassen van de verzekering, *ons* een brief of een e-mail te sturen waarin *u* aangeeft dat *u* niet akkoord gaat met de aanpassing van *uw* verzekering. Als *u* *ons* binnen deze termijn van één maand geen bericht stuurt, dan gaat *u* automatisch akkoord met de verandering.
5. *U* kunt *uw* verzekering niet opzeggen als de aanpassing:
 - a. voortvloeit uit veranderingen in de wet of rechtspraak;
 - b. van de *premie* en/of de voorwaarden in *uw* voordeel is of voor *uw* situatie geen gevolgen heeft;
 - c. het gevolg is van indexering van het verzekerde bedrag of de *premie*.

Indexering *premie*

Jaarlijks kan door *ons*, bij verlenging van de verzekering, de *premie* worden aangepast. Dit gebeurt volgens het laatste consumentenprijsindexcijfer. Dit cijfer komt van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Artikel 5 Opeisbaarheid van schadevergoeding of uitkering

Met inachtneming van wat elders in de algemene en bijzondere voorwaarden is bepaald zijn *wij* niet verplicht tot schadevergoeding of uitkering voor *wij* alle noodzakelijke gegevens over de schade hebben ontvangen.

Artikel 6 Wat moet verzekerde doen bij schade?

Zodra de *verzekerde* op de hoogte is of hoort te zijn van een gebeurtenis die voor *ons* tot een verplichting kan leiden is een *verzekerde* verplicht:

1. de schade zoveel mogelijk te voorkomen en te beperken en onze aanwijzingen hiertoe op te volgen;
2. deze gebeurtenis zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 6 maanden na het ontstaan van de schade, aan *ons* te melden en alle gegevens te verstrekken en stukken door te zenden;
3. de schade aannemelijk te maken en, als *wij* daarom vragen een schriftelijke en ondertekende verklaring aan *ons* te geven over het ontstaan, de aard en de omvang van de schade. De informatie die de *verzekerde* mondeling of schriftelijk verstrekt, gebruiken *wij* om de omvang van de schade vast te stellen en om het recht op uitkering te bepalen;
4. zijn medewerking te verlenen aan onze afhandeling van de schade en zich te onthouden van gedragingen die onze belangen kunnen schaden;
5. zo spoedig mogelijk bij *ons* te melden dat er tegen een *verzekerde* een strafvervolgning wordt ingesteld. Als *wij* dat wensen, moet de *verzekerde* zich laten bijstaan door een raadsman die *wij* aanwijzen. De *verzekerde* moet deze raadsman alle medewerking verlenen. De *verzekerde* is niet verplicht hoger beroep aan te tekenen of daarvan afstand te doen;
6. onmiddellijk aangifte te doen bij de politie als de *verzekerde* het slachtoffer is geworden van een misdrijf zoals (in)braak, poging tot (in)braak, vandalisme, diefstal, poging tot diefstal, verlies of vermissing, gewelddadige beroving en afpersing, verduistering, *joyriding* of doorrijden na een aanrijding zonder identiteit kenbaar te maken.

Zie ook de verplichtingen in de bijzondere voorwaarden.

Artikel 7 Terrorismeschade en (Inter)nationale wet- en regelgeving

1. **Beperkte vergoeding bij *terrorismeschade***
 - a. Als de schade wordt veroorzaakt door een terroristische aanslag krijgt *u* misschien minder of geen vergoeding van schade. *Wij* vergoeden in dat geval alleen schade voor zover de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschade (NHT) die verzekert. Meer informatie hierover leest *u* in het clauseblad Terrorisme en het Protocol afwikkeling claims van de NHT. *U* vindt deze stukken op www.terrorismeverzekerd.nl.
 - b. Meldt *u* de schade 2 jaar of later nadat de NHT heeft beslist of er sprake is van een *terrorismeschade*, dan vervalt elk recht op vergoeding van schade.
2. **(Inter)nationale wet- en regelgeving**
 - a. Wet- en regelgeving kan *ons* verbieden om *u* vanaf een bepaalde datum te verzekeren. Deze verzekering is dan vanaf die datum niet van kracht.
 - b. Wet- en regelgeving kan *ons* verbieden om schade aan *u* te vergoeden vanaf een bepaalde datum. *Wij* vergoeden dan vanaf die datum geen schade aan *u*.
 - c. Wet- en regelgeving kan *ons* verbieden om vanaf een bepaalde datum schade te vergoeden aan specifieke derden. *Wij* vergoeden dan vanaf die datum geen schade aan deze derden. Met 'wet- en regelgeving' bedoelen *wij* hier alle nationale en internationale (sanctie)wet- en regelgeving.

Artikel 8 Wat is niet verzekerd?

1. De verzekering geeft geen dekking als:
 - a. de schade is veroorzaakt door of samenhangt met *vijandelijkheden*;
 - b. de schade is veroorzaakt door of samenhangt met *atoomkernreacties*, ongeacht hoe deze zijn ontstaan. Deze uitsluiting geldt niet voor gebeurtenissen veroorzaakt door radioactieve nucliden, die zich in overeenstemming met hun bestemming buiten een *kerninstallatie* bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige of (niet-militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er voor één van deze zaken door een bevoegde overheid afgegeven vergunning (voor zover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen;
 - c. een *verzekerde* een verplichting uit de verzekering niet of niet tijdig is nagekomen en *ons* daardoor in een redelijk belang heeft geschaad;
 - d. de dekking is opgeschort wegens wanbetaling, zoals omschreven in artikel 3 lid 3;
 - e. de gebeurtenissen die zijn ontstaan, toegenomen of verergerd door opzet of roekeloosheid van een *verzekerde* of van iemand anders die belang heeft bij de uitkering;
 - f. bij schade een onvolledige of onware opgave wordt gedaan over het ontstaan, de aard of de omvang van de schade om *ons* opzettelijk te misleiden, kan de *verzekerde* geen enkel recht aan de verzekering ontlenen met betrekking tot de betreffende schade. Zie ook de uitsluitingen in de bijzondere voorwaarden van de betreffende verzekering. Ook hebben *wij* dan het recht om:
 - de onderzoekskosten en de eventueel reeds uitgekeerde bedragen terug te vorderen;
 - de (poging tot) misleiding te registreren in de databank van de Stichting CIS, zie artikel 11 van deze voorwaarden;
 - aangifte te doen bij de politie.

In de bijzondere voorwaarden staat omschreven in welke gevallen *u* ook geen aanspraak kunt maken op rechtsbijstand.

Artikel 9 Wat doen wij bij fraude?

1. Vertrouwen is één van de uitgangspunten van verzekeren. Dit vertrouwen wordt soms misbruikt door fraude te plegen. Onder fraude verstaan *wij* het met opzet een oneerlijk verzoek om schadevergoeding, reparatie van schade of hulp doen. Bijvoorbeeld:
 - niet eerlijk vertellen wat er is gebeurd;
 - bedragen op (aankoop)nota's veranderen;
 - meer claimen dan de geleden schade;
 - een afgewezen schade nogmaals opgeven;
 - bij het aanvragen van de verzekering met opzet onjuiste gegevens invullen.
2. Bij fraude nemen *wij* de volgende maatregelen:
 - *wij* doen aangifte bij de politie;
 - *wij* verhalen alle (onderzoeks)kosten op *u*;
 - *wij* vergoeden de schade niet en al uitbetaalde schadevergoedingen moet *u* aan ons terugbetalen;
 - *wij* beëindigen de lopende verzekeringen per direct en *wij* sluiten *u* uit voor toekomstige verzekeringen;
 - *wij* geven *uw* gegevens door aan de Stichting CIS (Centraal Informatie Systeem). Andere financiële instellingen in Nederland kunnen nagaan of *u* hierin voorkomt met *uw* persoonsgegevens. Dit is toegestaan volgens het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen. Meer informatie hierover vindt *u* op de website van Stichting CIS www.stichtingcis.nl;
 - *wij* geven *uw* gegevens door aan het Centrum Bestrijding Verzekeringsfraude van het Verbond van Verzekeraars.
3. Als *u* of een medeverzekerde fraude heeft gepleegd, hebben *wij* of de op *uw* verzekering betrokken verzekeraar(s), zoals genoemd op het laatst afgegeven polisblad, het recht een verzekering van *u* direct te beëindigen. Ook als het gaat om een verzekering waarbij niet is gefraudeerd.

Artikel 10 Adres

Wij doen rechtsgeldig een kennisgeving aan *u* als *wij* die sturen aan het laatst door *u* bekend gemaakte woonadres of e-mailadres. Het is dus van belang dat *u* wijzigingen van *uw* woonadres en/of e-mailadres tijdig aan *ons* doorgeeft, het liefst via *uw* verzekeringsadviseur zodat die ook van *uw* nieuwe woonadres of e-mailadres op de hoogte is.

Artikel 11 Gebruik persoonsgegevens

1. Bij de aanvraag van een verzekering of financiële dienst vragen *wij u* om persoonsgegevens. Deze gebruiken *wij* binnen DAK Volmacht B.V. voor het aangaan en uitvoeren van verzekeringsovereenkomsten of financiële diensten en het beheren van de daaruit voortvloeiende relaties, met inbegrip van de voorkoming en bestrijding van fraude, voor statistische analyse en om te voldoen aan wettelijke verplichtingen, zoals de verplichting om te weten met wie *wij* zaken doen.
Op het gebruik van *uw* persoonsgegevens is de Gedragscode “Verwerking Persoonsgegevens Verzekeraars van toepassing. De volledige tekst van de gedragscode kunt *u* raadplegen via de website van het Verbond van Verzekeraars, www.verzekeraars.nl. *U* kunt de gedragscode ook opvragen bij het Verbond van Verzekeraars, Postbus 93450, 2509 AL Den Haag.
2. In verband met een verantwoord acceptatie- en schaderegelingsbeleid kunnen *wij uw* gegevens raadplegen bij de Stichting Centraal Informatie Systeem (CIS) en worden de bij een schadebehandeling verstrekte gegevens door *ons* verwerkt in de databank van de Stichting CIS. In dit kader kunnen deelnemers van de Stichting CIS ook onderling gegevens uitwisselen. Doel hiervan is risico's te beheersen en fraude tegen te gaan. Het privacyreglement van de Stichting CIS is van toepassing. Meer informatie vindt *u* op www.stichtingcis.nl. Hier leest *u* hoe de stichting omgaat met persoonlijke gegevens, hoe *u* ze kunt bekijken en wat *u* kunt doen als de gegevens niet kloppen.
3. Inschakeling derden
Soms schakelen *wij* derden in om diensten voor *ons* uit te voeren die te maken hebben met de uitvoering van *uw* verzekeringsovereenkomst. Bijvoorbeeld een expertise- of onderzoeksbureau als *u* schade hebt geleden. Met deze partijen maken *wij* afspraken over de omgang met *uw* gegevens, zodat *uw* privacy gewaarborgd blijft.
4. Privacy beleid
DAK Volmacht B.V. is een onderdeel van de Coöperatie Dienstverlening Assurantie Kantoren u.a. Voor alle bedrijfsonderdelen van de Coöperatie DAK geldt een privacy beleid. Meer informatie hierover kunt *u* vinden op: www.dak.nl/privacy-statement-dak

Artikel 12 Toepasselijk recht, klachten en geschillen

1. Toepasselijk recht
Op deze verzekering is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
2. Intern klachtenbureau
Vanzelfsprekend doen *wij* onze uiterste best om onze verzekerden zo goed mogelijk van dienst te zijn. Toch is het mogelijk dat een *verzekerde* ergens ontevreden over is. *Wij* raden *u* aan in zo'n geval eerst contact op te nemen met *uw* *verzekeringsadviseur* of contactpersoon. Als *u* toch een klacht wil indienen dan kan dit per e-mail via klachten@dak.nl of schriftelijk aan DAK Volmacht B.V. t.a.v. de klachtencoördinator, Postbus 672, 3430 AR Nieuwegein
3. Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening
Als *wij* er naar de mening van *verzekerde* niet in slagen om het probleem tot tevredenheid op te lossen kan een *verzekerde* zich wenden tot: Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD), Postbus 93257, 2509 AG Den Haag, telefoon 070-333 89 99, www.kifid.nl.
4. Bevoegde rechter
Als een *verzekerde* geen gebruik wil maken van de hiervoor genoemde mogelijkheden tot klachtenbehandeling of de uitkomst daarvan onbevredigend vindt kan hij het geschil voorleggen aan de bevoegde rechter.

Bijzondere voorwaarden

Deze bijzondere voorwaarden gelden voor de specifieke dekkingen. *U* leest hierin wat verzekerd is, wat niet verzekerd is en op welke juridische hulp *u* recht heeft.

Artikel 13 Inleiding

Elke dag loopt *u* het risico betrokken te raken in een juridisch conflict. Veel geschillen kunnen in onderling overleg worden opgelost. Maar soms komt *u* er niet uit zonder deskundige hulp.

De kosten van (juridische) bijstand kunnen hoog oplopen en zijn voor velen simpelweg onbetaalbaar. Met een rechtsbijstandverzekering verzekert *u* zich van goede rechtshulp bij de meest voorkomende juridische geschillen. Bovendien hoeft *u* zich geen zorgen meer te maken over de kosten die *u* maakt bij deze geschillen.

Deze verzekering is bedoeld voor de particuliere sfeer. Dat wil zeggen: alle activiteiten die *u* onderneemt en alles wat *u* kan overkomen buiten de uitoefening van een zelfstandig beroep of bedrijf (of een nog op te starten beroep of bedrijf).

Artikel 14 Algemene regels voor de verzekering

14.1. Maatschappij

De verzekeraar en uitvoerder van deze rechtsbijstandverzekering is *DAS N.V.*, statutair gevestigd en kantoor houdend te Amsterdam, verder in deze bijzondere voorwaarden te noemen "DAS".

14.2. Wie zijn verzekerd?

1. Eenpersoonshuishouden
Staat op het polisblad bij 'gezinssamenstelling', eenpersoonshuishouden, dan bent *u*, als verzekeringnemer verzekerd.
2. Meerpersoonshuishouden
Staat op het polisblad bij 'gezinssamenstelling', meerpersoonshuishouden, dan zijn verzekerd:
 - *u*, als verzekeringnemer;
 - *uw* echtgenote, echtgenoot of geregistreerde partner;
 - *uw* minderjarige (pleeg-, stief-, adoptie-)kinderen;
 - *uw* meerderjarige ongehuwde (pleeg-, stief-, adoptie-)kinderen die bij *u* inwonen of voor studie ergens anders wonen;
 - *uw* ouders, schoonouders, grootouders en ongehuwde bloed- en aanverwanten of au pair die bij *u* inwonen.

Zie verder hieronder bij "Welke personen kunnen aanspraak maken op rechtsbijstand?".

14.3. Welke personen kunnen aanspraak maken op rechtsbijstand?

In de eerste plaats de verzekeringnemer: degene die met DAS het verzekeringscontract heeft afgesloten. Ook medeverzekerden kunnen aanspraak maken op rechtsbijstand. Medeverzekerden zijn alle personen die tot het huishouden van de verzekeringnemer behoren. Hieronder vallen ook inwonende au pairs, uitwonende kinderen van verzekeringnemer die naar school gaan of een dagstudie volgen en kinderen die in een verpleeg- of verzorgingshuis verblijven. Uitwonende kinderen van de verzekeringnemer zijn ook verzekerd als zij bij een ex-partner in Nederland wonen en onder co-ouderschap vallen.

De dekking **Verkeer** kent nog meer medeverzekerden, te weten de inzittenden van een vervoermiddel van *verzekerde* en degenen die met zijn of haar toestemming diens vervoermiddel besturen en de reisgenoot bij vakanties, die *u* heeft geboekt, bij het vervoer naar en van de reisbestemming. Deze medeverzekerden kunnen een beroep doen op de verzekering voor het verhalen van hun schade.

Het kan gebeuren dat de verzekeringnemer of een medeverzekerde overlijdt als gevolg van een ongeval waarvoor aanspraak op rechtsbijstand bestaat. In dergelijke gevallen kunnen nabestaanden een beroep doen op de verzekering voor het instellen van een vordering tot vergoeding van hun schade.

14.4. Wat gebeurt er bij onderlinge geschillen?

De verzekering kan op meer dan één naam zijn gesteld. Mocht er een geschil tussen de twee verzekeringnemers ontstaan, dan kan geen beroep op deze rechtsbijstandverzekering worden gedaan. Een medeverzekerde kan alleen met toestemming van de verzekeringnemer een beroep doen op deze verzekering.

14.5. In welk gebied is de verzekering van kracht?

Per verzekerd onderdeel leest *u* in welk(e) land(en) de verzekering van kracht is en DAS rechtshulp verleent. Steeds geldt dat alleen aanspraak op rechtsbijstand bestaat in het betreffende land als de zaak

aan de rechter van dat land kan worden voorgelegd en het recht van een land uit het verzekeringsgebied van toepassing is.

14.6. Waarvoor kunt *u* een beroep doen op deze verzekering?

Gebeurtenis en belangentegenstelling binnen de verzekeringsduur.

U heeft aanspraak op rechtsbijstand als zich tijdens de looptijd van de verzekering een, bij het afsluiten of bij het uitbreiden van de polis onvoorziene gebeurtenis voordoet waardoor *u* zelf partij wordt in een juridisch geschil dat volgens het door *u* verzekerde product is gedekt.

Als *u* met een juridisch geschil wordt geconfronteerd, moet dus worden vastgesteld welke feitelijke gebeurtenis tot dat geschil heeft geleid. Bovendien moet de belangentegenstelling ook kenbaar zijn geworden tijdens de verzekeringsduur.

Zijn er verschillende, met elkaar samenhangende gebeurtenissen, dan moet de eerste gebeurtenis uit de reeks binnen de looptijd van de verzekering vallen.

Voorzienbaarheid

Voor alle verzekeringen – dus ook voor rechtsbijstandverzekeringen – geldt dat alleen onzekere voorvallen verzekerd kunnen worden. *U* kunt dan ook geen aanspraak maken op rechtsbijstand als *u* bij het afsluiten van uw rechtsbijstandverzekering al wist of redelijkerwijs kon voorzien dat er iets zou gebeuren dat voor *u* tot een juridisch geschil kon leiden.

Aantonen geschil

Het kan twijfelachtig zijn of het verzoek om rechtsbijstand van *u* betrekking heeft op een geschil. Het is bijvoorbeeld onduidelijk wie moet worden aangesproken of wat de oorzaak van de schade is. In dit soort gevallen kan van *u* verlangd worden de aanwezigheid van een geschil aan te tonen door een deskundigenrapport. Dit rapport moet uitsluitend geven over de feitelijke gevolgen van de gebeurtenis en over de oorzaak en veroorzaker van het geschil. Blijkt uit dit rapport duidelijk dat *u* een geschil heeft en als dit geschil onder uw verzekering valt, dan krijgt *u* juridische hulp van DAS. Ook vergoedt DAS dan de redelijke kosten van de externe deskundige die *u* voor het maken van het rapport heeft ingeschakeld. Als uit het rapport niet blijkt dat *u* een geschil heeft dat onder de verzekering valt, dan moet *u* zelf de kosten betalen.

14.7. Wat is gedekt bij strafzaken?

Wordt *u* voor een strafbaar feit vervolgd, dan heeft *u* in principe geen aanspraak op rechtsbijstand. DAS vergoedt achteraf wel de door *u* gemaakte kosten van rechtsbijstand als *u* wordt vrijgesproken of ontslagen van rechtsvervolging of als de zaak wordt geseponeerd. In zo'n geval moet *u* de zaak bij DAS melden binnen één maand na het bekend worden van de rechterlijke uitspraak of de kennisgeving van de officier van justitie. DAS kan dan namelijk de kosten van rechtsbijstand terugvragen aan de Staat. In bepaalde strafzaken, als dood of letsel door schuld ten laste wordt gelegd, verleent DAS wel direct rechtsbijstand; zie daarvoor de producten. Onder strafzaken worden ook verstaan strafbare feiten die (in eerste instantie) bestuursrechtelijk worden afgedaan.

14.8. Welke kosten zijn verzekerd?

DAS betaalt alle kosten die verbonden zijn aan de behandeling van uw zaak door haar medewerkers; de zogenaamde interne kosten.

Daarnaast vergoedt DAS de volgende **externe kosten** tot een maximum, zoals op het polisblad is vermeld, all-in per gebeurtenis. Deze limiet geldt niet bij geschillen waarbij schade wordt verhaald op een wettelijk aansprakelijke derde in de dekking **Verkeer** binnen Nederland. Voor conflicten over burennrecht is de limiet € 15.000 en voor geschillen over erfenissen is de limiet € 20.000.

Zijn er verschillende, met elkaar samenhangende gebeurtenissen, dan gelden deze kosten voor de reeks van gebeurtenissen tezamen:

- a. de kosten van een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige, mits de kosten als normale en gebruikelijke kosten zijn te beschouwen. Het is bijvoorbeeld niet gebruikelijk meer kosten te maken dan het belang van de zaak;
- b. de kosten van één externe deskundige die DAS namens *u* inschakelt;
- c. uw deel van de kosten van mediation (een vorm van geschiloplossing door middel van een onafhankelijke en deskundige bemiddelaar), als in overleg met DAS geprobeerd wordt een geschil door mediation op te lossen;
- d. de noodzakelijke reis- en verblijfkosten als *u* persoonlijk voor een buitenlandse rechter moet verschijnen;
- e. griffierecht en kosten van namens *u* opgeroepen getuigen en deskundigen;
- f. de gerechtelijke kosten van de tegenpartij, voor zover de rechter heeft bepaald dat *u* die dient te betalen. Indien de tegenpartij wordt veroordeeld tot betaling van de gerechtelijke kosten, komen die aan DAS toe;

- g. de kosten van het tenuitvoerleggen van een rechterlijke uitspraak, gedurende maximaal vijf jaar na de datum van de uitspraak.

Vraagt u juridische hulp in meerdere geschillen?

Geschillen die het gevolg zijn van dezelfde gebeurtenis worden beschouwd als één geschil. Onder gebeurtenis wordt verstaan het voorval dat of de feitelijke ontwikkeling die redelijkerwijze moet worden beschouwd als de oorzaak van het geschil. Per polis heeft *u* recht op één keer het kostenmaximum dat voor dat conflict geldt. Dus niet meerdere keren.

Vrije Keuze Rechtshulpverlener

Als er sprake is van een gerechtelijke of administratieve procedure waarbij het volgens de wet- en regelgeving niet verplicht is om een advocaat in te schakelen maar op *uw* verzoek de zaak wel aan een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige in behandeling wordt gegeven, vergoedt DAS de kosten van deze advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige tot een maximum per:

- arbeidsrechtelijke procedure van € 3.025,-
- bestuursrechtelijke en sociaalverzekeringsrechtelijke procedure voor twee instanties samen van € 3.630,-
- overige procedure van € 6.050,-

mits de kosten als normale en gebruikelijke kosten zijn te beschouwen.

Deze bedragen gaan gelden op de dag dat *u* voor het voeren van de gerechtelijke of administratieve procedure deze juridisch specialist van buiten DAS kiest. Bij de keuze voor deze advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige is een eigen risico van € 250,- per procedure van toepassing.

Let op: we geven, namens *u*, pas opdracht aan de door *u* gekozen advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige nadat *u* dit eigen risico heeft betaald. Kiest *u* voor het voeren van de procedure voor een externe rechtshulpverlener? En gaf DAS namens *u* deze rechtshulpverlener opdracht om deze procedure te voeren? Dan hoeft DAS voor deze procedure geen andere interne of externe rechtshulpverlener meer in te schakelen.

14.9. Wat gebeurt er als er meer belanghebbenden zijn of als er gedeeltelijk dekking is?

Het kan gebeuren dat verschillende belanghebbenden de mogelijkheid hebben om, al dan niet samen met *u* een juridische actie te voeren. Ook kan het voorkomen dat het door *u* gemelde geschil slechts gedeeltelijk verzekerd is. In dergelijke gevallen vergoedt DAS de kosten van rechtsbijstand naar verhouding. Dit betekent dat alleen *uw* aandeel in de totale kosten respectievelijk het gedekte gedeelte daarvan vergoed wordt. Het maakt daarbij niet uit of de andere belanghebbenden concreet deelnemen aan de actie.

14.10. Welke kosten zijn niet verzekerd?

De volgende kosten komen voor *uw* eigen rekening:

- a. kosten die *uw* tegenpartij heeft gemaakt voor de inning van een vordering op *u* (buitengerechtelijke kosten);
- b. kosten die *u* op een ander kunt verhalen of op een andere wijze vergoed kunt krijgen. Hierbij blijft een mogelijk beroep op de Wet op de Rechtsbijstand buiten beschouwing;
- c. btw-bedragen, indien *u* deze kunt verrekenen met door *u* verschuldigde btw-afdrachten;
- d. aan *u* opgelegde boetes, geldstraffen en dwangsommen;
- e. een door de externe deskundige in rekening gebrachte resultaat afhankelijke toeslag, bijvoorbeeld een succesfee of een verhoging achteraf.

14.11. Wat doet DAS als een buitenlandse overheid een waarborgsom verlangt?

Voor zaken waarbij een buitenlands staatsorgaan een waarborgsom verlangt, kunt *u* DAS vragen de borgsom voor te schieten. DAS zal onder individueel af te spreken voorwaarden deze borgsom, tot een maximum van € 50.000,- als renteloze lening aan *u* voorschieten.

Artikel 15 Hoe doet u een beroep op de polis?

15.1. Aanmelding van een geschil.

Krijgt *u* een juridisch geschil, neem dan zo snel mogelijk contact op met *uw* verzekeringsadviseur. Ook als *u* twijfelt of *u* een geschil moet melden, is het verstandig te overleggen met *uw* verzekeringsadviseur. Deze kan beoordelen of het noodzakelijk is de zaak door te sturen naar DAS. Het is ook mogelijk dat *uw* adviseur andere mogelijkheden ziet om tot een oplossing te komen. Zo nodig overlegt hij daarover met DAS.

Het is belangrijk dat *u* bij aanmelding van een geschil alle feiten vermeldt die voor de beoordeling en behandeling van belang kunnen zijn. Alleen dan kan DAS *u* optimaal van dienst zijn. DAS kan *u* vragen om aanvullende gegevens of bewijsmateriaal. Originele stukken kunt *u* het beste zoveel mogelijk in *uw*

bezit houden. Aan DAS kunt *u* kopieën van *uw* stukken sturen. Als DAS voor de behandeling originele documenten nodig heeft, ontvangt *u* die na gebruik direct terug.

15.2. Preventief optreden.

Voor geschillen die binnen *uw* verzekering vallen, kunt *u* telefonisch advies vragen. Bijvoorbeeld als er nog geen geschil is waarvoor *u* juridische hulp nodig heeft, maar dat wel dreigt te ontstaan. Of als *u* eerst een advies van een juridisch deskundige wilt hebben voordat *u uw* geschil aanmeldt.

15.3. Dekkingsbeoordeling en intake.

Als *u* een geschil bij DAS meldt, wordt eerst nagegaan of *uw* verzekering hiervoor dekking biedt. Binnen twee werkdagen neemt DAS contact met *u* op (behoudens bijzondere omstandigheden).

15.4. Behandeling van *uw* zaak.

De rechtshulp wordt verleend door een juridisch specialist van DAS. Deze treedt namens *u* op tegenover de betrokken personen en instanties en onderhandelt met de tegenpartij. Zo nodig voert hij of zij voor *u* een gerechtelijke procedure. Het is voor DAS van belang om in een vroegtijdig stadium *uw* zaak zelf te kunnen beoordelen en behandelen. Dit is de kern van deze rechtsbijstandverzekering (zie artikel 16.a.).

In twee gevallen kunt *u* zelf een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige aanwijzen, zoals in artikel 4:67 Wet op het financieel toezicht is bepaald:

1. Wanneer aan een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige wordt verzocht *uw* belangen in een gerechtelijke of administratieve procedure te verdedigen, te vertegenwoordigen of te behartigen, heeft *u* het recht deze advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige zelf te kiezen.
2. Als zowel *u* als *uw* tegenpartij aanspraak heeft op rechtsbijstand van DAS (belangenconflict).

De advocaat of andere deskundige wordt uitsluitend door DAS, namens *u*, ingeschakeld. *U* mag dit niet zelf doen (zie artikel 16.a.). Voor een zaak waarin een Nederlandse rechter bevoegd is, komen uitsluitend advocaten of andere deskundigen in aanmerking die bevoegd zijn om de benodigde stappen te nemen en die in Nederland zijn ingeschreven en daar kantoor houden. DAS zal per aangemelde gebeurtenis slechts aan één externe advocaat of deskundige opdracht voor het verlenen van rechtsbijstand verstrekken.

Nadat de zaak in behandeling is gegeven aan een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige, kunt *u* er niet meer voor kiezen de zaak door een medewerker van DAS te laten behandelen.

Voor een zaak waarin een buitenlandse rechter bevoegd is, komen alleen advocaten of andere deskundigen in aanmerking die bij het betreffende buitenlandse gerecht staan ingeschreven. DAS wil graag op de hoogte blijven van de zaak, om zicht te houden op de kosten en het verloop. Het gemakkelijkst is voor *u* de advocaat te machtigen om DAS over de voortgang van de zaak te informeren.

15.5. Scenario en redelijke kans op succes.

De DAS-medewerker of de advocaat overlegt met *u* over het plan van aanpak van de zaak. Dit plan van aanpak bevat een analyse van de zaak en zo mogelijk een scenario met de te nemen stappen. Het plan geeft ook aan of het door *u* gewenste resultaat met redelijke kans op succes te bereiken is. Als ontwikkelingen in de zaak dat noodzakelijk maken, zal een ander plan of bijgesteld plan van aanpak worden gemaakt. Ook daarover vindt overleg met *u* plaats.

15.6. Afkoop

Bij de behandeling van bepaalde geschillen kan een wanverhouding ontstaan tussen de kosten van de behandeling van een geschil en het (financiële) belang daarvan. In zo'n geval kan DAS besluiten de zaak af te doen door *u* schadeloos te stellen. Hierdoor vervalt dan voor DAS de verplichting tot (verdere) rechtsbijstandverlening.

Artikel 16 In welke gevallen bestaat geen aanspraak op rechtsbijstand?

In de volgende gevallen kunt *u* geen beroep doen op *uw* rechtsbijstandverzekering:

- a. Als zonder toestemming van DAS aan bijvoorbeeld een advocaat of een andere deskundige opdracht tot behandeling van de zaak is gegeven (zie artikel 15.4.);
- b. Als het geschil zo laat gemeld wordt, dat de behandeling van de zaak hierdoor voor DAS aanmerkelijk moeilijker of kostbaarder is geworden. Hiervan is bijvoorbeeld sprake indien DAS niet in staat is zelf rechtsbijstand te verlenen of geen regeling meer kan treffen in der minne, of dit alleen met extra kosten kan doen of wanneer DAS proceskosten en/of andere kosten van rechtsbijstand moet vergoeden. In elk geval vervalt *uw* aanspraak op rechtsbijstand indien de aanmelding niet plaatsvindt binnen 1 maand na beëindiging van de verzekering;
- c. Als *u* onjuiste informatie verstrekt of niet de medewerking verleent die bij de beoordeling en de behandeling van de zaak is vereist, of als *u* zich onbehoorlijk gedraagt tegenover DAS en/of haar medewerkers;

- d. Als het belang dat *u* heeft bij de zaak minder is dan € 175,-. Rente en incassokosten worden hierbij buiten beschouwing gelaten. Voor het verhalen van schade op de wettelijk aansprakelijke derden geldt geen minimum schadebedrag;
- e. Als het geschil gaat over belastingrecht of daarmee verband houdt. Onder belastingrecht vallen in dit verband ook invoerrechten, accijnzen, leges, retributies en andere heffingen. Hieronder vallen ook toeslagen en waarderingen in het kader van de Wet waardering Onroerende Zaken (WOZ). Als de dekking **Particulier Optimaal Plus** is verzekerd, bestaat er wel dekking voor de in de artikel 21 genoemde belastingzaken;
- f. Als het geschil direct of indirect te maken heeft met echtscheiding, scheiding van tafel en bed, beëindiging van een samenlevingsverband en de gevolgen daarvan. Als de dekking **Particulier Optimaal Plus** is verzekerd, bestaat er wel dekking voor de in artikel 21 genoemde echtscheidingsmediation;
- g. Als het geschil gaat over wetten of regels die de overheid heeft vastgesteld of wil vaststellen en die voor iedere burger gelden;
- h. Als *u* een schuld niet kunt betalen of als een geschil te maken heeft met (het aanvragen van) *uw* faillissement of surséance van betaling;
- i. Als het geschil te maken heeft met natuurrampen of atoomkernreacties;
- j. Als het geschil verband houdt met molest of een vorm daarvan. Onder molest wordt hier verstaan het begrip molest zoals dat in de verzekeringsbranche gewoonlijk wordt gehanteerd en is vastgelegd in een tekst die door het Verbond van Verzekeraars in Nederland op 2 november 1991 onder nummer 136/1981 bij de griffie van de Arrondissementsrechtbank in Den Haag is gedeponneerd. In aanvulling op de polisvoorwaarden is het "Clausuleblad terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisemeschaden N.V." (NHT) van toepassing. Dit clausuleblad is gedeponneerd op 23 november 2006 bij de Rechtbank Amsterdam onder nummer 150/2006 en op 23 november 2006 onder nummer 27178761 bij de Kamer van Koophandel Amsterdam;
- k. Als het gaat om een geschil waarbij *u* oorspronkelijk geen partij was, maar inmiddels wel, bijvoorbeeld als gevolg van overdracht van een vordering, borgstelling, regres of vererving;
- l. Als het geschil samenhangt met industriële of intellectuele eigendom, zoals auteurs- en octrooirechten.
- m. Als de behoefte aan rechtsbijstand het beoogde of voorspelbare gevolg is van *uw* handelen of nalaten;
- n. Als het geschil betrekking heeft op de verzekeringsvoorwaarden zoals bijvoorbeeld de dekking of de premie, van deze verzekeringsovereenkomst;
- o. Als *u* een conflict heeft met DAS over deze rechtsbijstandverzekering. Bijvoorbeeld over de uitleg van deze polisvoorwaarden of over de juridische hulpverlening. *U* krijgt dan geen juridische hulp bij dat geschil. Geeft de rechter *u* uiteindelijk gelijk? Dan vergoedt DAS achteraf de kosten van juridische hulp die *u* heeft gemaakt, tot maximaal het kostenmaximum dat voor dit geschil geldt. Dit doet DAS voor zover deze kosten noodzakelijk en redelijk waren;
- p. Als het geschil niet gaat over *uw* activiteiten als privépersoon, tenzij het gaat over *uw* hoedanigheid als statutair directeur.

Andere beperkingen.

De diverse producten beschrijven nauwkeurig voor welke geschillen *u* een beroep op DAS kunt doen. Er is geen dekking voor geschillen die niet expliciet zijn vermeld en geschillen die zijn uitgesloten in de bepalingen van de onderdelen of andere bepalingen, waarin grenzen van deze verzekering zijn vastgelegd.

Artikel 17 Verschil van mening over de behandeling

Andere visie op de aanpak van de zaak.

DAS staat in voor een kwalitatief goede behandeling van *uw* zaak. Het kan echter gebeuren dat *u* met DAS van mening verschilt over de juridische stappen die genomen moeten worden. Ook kan verschil van mening ontstaan over de vraag of het door *u* beoogde resultaat met redelijke kans van slagen bereikt kan worden.

Blijkt het niet mogelijk dit meningsverschil te overbruggen, dan is het van belang dat dit op een goede en zorgvuldige wijze wordt opgelost, zonder dat *u* hiervan nadeel ondervindt.

Daarom schakelt DAS in dergelijke gevallen een erkende, onafhankelijke deskundige in die als scheidsrechter (juridisch geheten: bindend adviseur) oordeelt over het verschil van mening zoals dat is geformuleerd in een brief die in overleg met *u* wordt opgesteld. In de praktijk wordt aan *u* gevraagd een deskundige, onafhankelijke advocaat als scheidsrechter aan te wijzen. De beslissing van deze door *u* gekozen scheidsrechter is bindend zowel voor *u* als voor DAS. De kosten van de scheidsrechter komen voor rekening van DAS en tellen niet mee voor de dekkingslimiet zoals omschreven in artikel 14.8.

Deelt de scheidsrechter geheel of in hoofdlijnen de mening van DAS, dan zal de zaak door DAS verder worden afgewikkeld zoals eerder was voorgesteld. Wilt *u* de zaak toch volgens *uw* visie voortzetten, dan stuurt DAS *u* de stukken toe en kunt *u* de zaak voor eigen rekening verder (laten) behandelen. Bereikt *u* uiteindelijk het door *u*

beoogde resultaat langs de door *u* voorgestelde stappen, dan vergoedt DAS de *verzekerde* kosten van rechtsbijstand achteraf alsnog aan *u*.

Als de scheidsrechter het met *uw* visie eens is, dan wordt de verlening van rechtsbijstand voortgezet door DAS met inachtneming van het oordeel van de scheidsrechter. Als DAS de behandeling overdraagt aan een externe advocaat, dan heeft *u* de vrije keuze wie de zaak verder volgens deze visie zal behandelen. De scheidsrechter of een kantoorgenoot van de scheidsrechter mag de zaak niet verder behandelen.

Wordt *uw* zaak behandeld door een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige, dan geldt de volgende regeling:

Indien *u* met de advocaat van mening verschilt over de juridische stappen die genomen moeten worden of er een verschil van mening ontstaat over de vraag of het door *u* beoogde resultaat redelijke kans van slagen heeft, kunt *u* de zaak voortzetten met behulp van een andere advocaat. De hiermee gemoeide kosten komen voor *uw* eigen rekening. Bereikt *u* uiteindelijk het door *u* beoogde resultaat, dan vergoedt DAS de *verzekerde* kosten van rechtsbijstand achteraf alsnog aan *u*.

Artikel 18 Woning

De dekking Woning is uitsluitend van toepassing als op het polisblad staat vermeld dat deze dekking is verzekerd.

18.1. Verzekerde hoedanigheid

U heeft aanspraak op rechtsbijstand indien *u*, in de hoedanigheid van eigenaar van een eigen woning, een overeenkomst sluit met betrekking tot door *u* zelf bewoonde, laatstelijk bewoonde of nog te bewonen woning voor eigen gebruik (koop, aanneming van werk, verkoop) en hieruit ontstaat een geschil. Onder een eigen woning wordt ook verstaan de onbebouwde grond waarop een door *u* zelf te bewonen woning (nog) wordt gebouwd.

18.2. Dekking

Verzekerd zijn de volgende juridische geschillen:

Onroerend goed

- geschillen die voortvloeien uit de (ver)koopovereenkomst dan wel (koop)aannemingsovereenkomst van het *verzekerde* onroerend goed. Hieronder vallen ook geschillen met de notaris, de hypotheekverstrekker en de makelaar;
- geschillen met degenen die *verzekerde* heeft ingeschakeld voor verbouw van het onroerend goed;
- geschillen over verzekeringen met betrekking tot het onroerend goed;

Overheid

- geschillen over een bouwvergunning of een vergunning op grond van de Wet Milieubeheer;
- geschillen over een besluit dat rechtstreeks het gebruik of de eigendom van *uw* woning aantast, zoals een vaststelling van een bestemmingsplan;
- geschillen over onteigening.

18.3. Wachtijd

Geen.

18.4. Verzekeringsgebied en externe kostenlimiet

Het verzekeringsgebied is Nederland. DAS vergoedt, zoals in artikel 14.8. staat, de externe kosten tot maximaal het bedrag dat op het polisblad staat vermeld.

Vrije Keuze Rechtshulpverlener

Als er sprake is van een gerechtelijke of administratieve procedure waarbij het volgens de wet- en regelgeving niet verplicht is om een advocaat in te schakelen maar op *uw* verzoek de zaak wel aan een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige in behandeling wordt gegeven, vergoedt DAS de kosten van deze advocaat of andere rechtens bevoegde tot maximaal de in artikel 14.8. vermelde bedragen. Het bedrag welke van toepassing is, gaat gelden op de dag dat *u* voor deze juridisch specialist van buiten DAS kiest. Bij de keuze voor deze advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige is een eigen bijdrage per gebeurtenis van toepassing. Dit bedrag staat op *uw* polisblad vermeld.

Let op: DAS geeft pas opdracht aan de door *u* gekozen advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige nadat *u* deze eigen bijdrage heeft betaald.

18.5. Specifieke uitsluitingen

Naast de algemene beperkingen geldt dat geen aanspraak op rechtsbijstand kan worden gemaakt voor:

- a. geschillen over een andere onroerende zaak dan die *u* zelf bewoont, heeft bewoond of heeft verworven om zelf te gaan bewonen. Bijvoorbeeld: een vakantiewoning of 2e woning voor eigen gebruik;
- b. geschillen over verhuur van onroerende zaken;

- c. geschillen die te maken hebben met beleggingen, aandelen, obligaties, andere waardepapieren en vermogensbeheer;
- d. geschillen die direct of indirect te maken hebben met echtscheiding, scheiding van tafel en bed, beëindiging van een samenlevingsverband en de gevolgen daarvan;
- e. geschillen over erfenissen, als de erflater vóór de ingangsdatum van de verzekering is overleden;
- f. geschillen die voortvloeien uit consumentenovereenkomsten voor verbeteringen / onderhoud aan het onroerend goed zoals bijvoorbeeld centrale verwarming, keuken- en sanitaire installaties, betimmeringen, parket- en tegelvloeren, schuurtjes en schuttingen;
- g. geschillen verband houdende met of voortvloeiende uit de problemen met en over de burens.

Let op: *U* krijgt geen hulp bij het aanvragen van een vergunning. Bij een omgevingsvergunning valt ook de participatiefase daaronder. Is er een besluit genomen door de bevoegde overheidsinstantie op *uw* aanvraag en bent *u* het niet eens met het besluit? Dan kunt *u* DAS om juridische hulp vragen. Hierbij moet wel sprake zijn van een conflict dat volgens de polisvoorwaarden onder de dekking van *uw* verzekering valt.

Artikel 19 Verkeer

De dekking Verkeer is uitsluitend van toepassing als op het polisblad staat vermeld dat deze dekking is verzekerd of als op het polisblad staat dat de dekking Particulier Optimaal of Particulier Optimaal Plus is verzekerd.

In de algemene regels leest *u* in artikel 14.2. tot en met 14.4. voor wie deze verzekering geldt. In dit artikel bedoelen we met 'u' iedereen die een beroep op deze verzekering kan doen.

19.1. Verzekerde hoedanigheid.

U heeft dekking in de hoedanigheid van:

- verkeersdeelnemer, dat wil zeggen wanneer *u* deelneemt aan het verkeer, met of zonder vervoermiddel, op de openbare weg, op het spoor, op het water of in de lucht;
- eigenaar van een vervoermiddel; als een auto op naam van een BV staat en die BV eigendom is van verzekeringnemer en de auto wordt grotendeels privé gebruikt, is er eveneens dekking;
- inzittende of gemachtigd bestuurder van een vervoermiddel van *verzekerde*;
- reiziger bij vakanties, die *u* heeft geboekt, bij het vervoer naar en van de reisbestemming en bij problemen rondom de door *u* gehuurde accommodatie en de door *u* afgesloten reis- of annuleringsverzekering. Deze dekking geldt ook voor de in *uw* persoonlijk gezelschap meereizende personen.

19.2. Dekking.

U heeft aanspraak op rechtsbijstand wanneer *u* deelneemt aan het verkeer en:

- a. iemand maakt een verkeersfout waardoor *u* schade lijdt;
- b. iemand maakt een andere fout waardoor *u* letsel oploopt of *uw* vervoermiddel wordt beschadigd, zoals een ongeval door een verkeerd uitgevoerde reparatie of schade aan *uw* auto door een onjuist afgestelde wasstraat;
- c. *u* maakt een verkeersfout (of dat wordt beweerd) waarvoor *u* strafrechtelijk wordt vervolgd. Zie hiervoor ook artikel 14.7. van het algemene gedeelte van de verzekeringsvoorwaarden. Als *u* wordt verweten (ten laste wordt gelegd) dat *u* schuld zou hebben aan andermans dood of letsel, zal DAS direct rechtsbijstand verlenen, ongeacht de uitkomst van de zaak;
- d. *uw* rijbewijs wordt buiten een strafrechtelijke procedure (door het Ministerie van Verkeer & Waterstaat) ingevorderd;
- e. contractrechtsbijstand ter zake van geschillen over overeenkomsten die door *u* zijn gesloten in rechtstreeks verband met een (vakantie)reis;
- f. er ontstaat een contractuele geschil met betrekking tot een verzekerd vervoermiddel, zoals over de aankoop, verkoop, reparatie/onderhoud en verzekering.

19.3. Verzekeringsgebied en externe kostenlimiet.

Het verzekeringsgebied voor verkeerszaken en contractuele geschillen met betrekking tot een reis (artikel 19.2.e.) is de hele wereld. Voor contractuele geschillen met betrekking tot een verzekerd vervoermiddel (artikel 19.2.f.) is het verzekeringsgebied de Europese Unie (uitgebreid). DAS vergoedt, zoals in artikel 14.8. staat, de externe kosten tot maximaal het bedrag dat op het polisblad staat vermeld. In aanvulling en afwijking op artikel 14.8. geldt buiten Europa en de niet-Europese landen grenzend aan de Middellandse Zee, een limiet van € 10.000,- voor externe kosten.

Vrije Keuze Rechtshulpverlener

Als er sprake is van een gerechtelijke of administratieve procedure waarbij het volgens de wet- en regelgeving niet verplicht is om een advocaat in te schakelen maar op *uw* verzoek de zaak wel aan een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige in behandeling wordt gegeven, vergoedt DAS de kosten van deze advocaat of andere rechtens bevoegde tot maximaal de in artikel 14.8. vermelde bedragen. Het bedrag welke van toepassing is, gaat gelden op de dag dat *u* voor deze juridisch specialist van buiten DAS kiest. Bij de keuze voor deze advocaat of andere rechtens bevoegde

deskundige is een eigen bijdrage per gebeurtenis van toepassing. Dit bedrag staat op uw polisblad vermeld.

Let op: DAS geeft pas opdracht aan de door *u* gekozen advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige nadat *u* deze eigen bijdrage heeft betaald.

19.4. Wachtijd.
Geen.

19.5. Specifieke uitsluitingen.

Naast de algemene beperkingen geldt dat geen aanspraak op rechtsbijstand kan worden gemaakt:

- a. als *u* het motorrijtuig bestuurt zonder daartoe wettelijk bevoegd te zijn of als *u* deelneemt aan snelheids- of behendigheidswedstrijden of dat *u* een vervoermiddel bestuurt onder invloed van alcoholhoudende drank of enig ander bedwelmend of stimulerend middel;
- b. als een vervoermiddel bedrijfsmatig wordt gebruikt, bijvoorbeeld als taxi of lesvoertuig;
- c. geschillen in verband met de aankoop van gebruikte motorrijtuigen, indien deze zijn gekocht zonder BOVAG-garantie of schriftelijke garantie van een erkende dealer;
- d. als *u* strafrechtelijk wordt vervolgd, maar *u* de strafzaak kunt of had kunnen voorkomen door een geldbedrag te betalen. Bijvoorbeeld omdat *u* een boete of transactievoorstel heeft gekregen voor een (parkeer- of verkeers)overtreding.

Artikel 20 Particulier Optimaal

De dekking Particulier Optimaal is uitsluitend van toepassing als op het polisblad staat vermeld dat deze dekking is verzekerd.

De dekking Particulier Optimaal is een aanvulling op artikel 19: **Verkeer**. Hierbij geldt het volgende.

In de algemene regels leest *u* in artikel 14.2. tot en met 14.4. voor wie deze verzekering geldt. In dit artikel bedoelen we met '*u*' iedereen die een beroep op deze verzekering kan doen.

20.1. Verzekerde hoedanigheid.

U heeft dekking in de hoedanigheid van:

- particulier (hieronder wordt verstaan alles wat *u* doet om de belangen van uzelf en uw gezinsleden te behartigen, buiten uitoefening van een beroep of bedrijf); en/of
- (ex)werknemer (hieronder wordt verstaan iemand die zijn inkomsten in loondienst of als ambtenaar verwerft of heeft verworven); en/of
- uitkerings- of pensioengerechtigde (hieronder wordt verstaan iemand die een sociale (verzekerings) uitkering of pensioen ontvangt).

20.2. Dekking.

U heeft aanspraak op rechtsbijstand wanneer *u* als particulier aan het maatschappelijk verkeer deelneemt en:

- a. iemand brengt *u* schade toe ('pleegt een onrechtmatige daad tegenover *u*');
- b. *u* sluit een consumentenovereenkomst (bijvoorbeeld koop van meubilair, huur van een vakantiehuis, reparatie van een wasmachine) of een overeenkomst over dienstverlening (bijvoorbeeld een vakantie boeken) en de andere partij komt deze overeenkomst niet (goed) na. Hieronder vallen zowel mondelinge als schriftelijke overeenkomsten en ook transacties die via internet worden afgesloten;
- c. *u* sluit een overeenkomst met betrekking tot uw woning, hoofdwoning of tweede woning voor eigen gebruik (koop, aanneming van werk, huur) en hieruit ontstaat een geschil;
- d. *u* krijgt een geschil over het burendrecht, bijvoorbeeld over bomen die dicht bij uw grond staan;
- e. *u* krijgt een geschil met de overheid, omdat deze een andere beslissing neemt dan *u* wenst, dekking bestaat voor de volgende beslissingen:
 - een bouwvergunning of een vergunning Wet Milieubeheer;
 - een besluit dat rechtstreeks het gebruik of de eigendom van uw woning aantast, zoals bijvoorbeeld een bestemmingsplan;
 - onteigening;
 - concrete beslissingen ten aanzien van uw persoon.
- f. *u* krijgt een geschil dat voortkomt uit het personen- en familierecht, bijvoorbeeld over adoptie of curatele, behalve als dat te maken heeft met een echtscheiding (zie verder onder 20.5., specifieke uitsluitingen);
- g. *u* wordt aangesproken op iets dat *u* als onbetaald bestuurder van een vereniging of stichting heeft gedaan of nagelaten;
- h. *u* krijgt een geschil over een erfenis;
- i. *u* wordt strafrechtelijk vervolgd; zie hiervoor ook artikel 14.7.;
- j. *u* wordt verweten dat *u* tegenover iemand anders onrechtmatig heeft gehandeld. In dit geval kunt *u* onder de volgende voorwaarden aanspraak maken op rechtshulp:
 - *u* heeft een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren afgesloten;

- de betreffende zaak valt niet onder de dekking van deze aansprakelijkheidsverzekering;
- *u* stelt zich op het standpunt dat *u* geen verwijt te maken valt.

Als aan deze voorwaarden is voldaan, verleent DAS rechtsbijstand totdat er (eventueel) een procedure wordt gestart. De kosten van deze procedure worden alleen achteraf vergoed als de rechter uitspreekt dat *u* niet onrechtmatig heeft gehandeld;

- k. *u* krijgt een geschil met *uw* zorgverzekeraar, voor wat betreft geschillen ten aanzien van vergoedingen en wachtlijsten;
- l. een geschil in verband met een arbeidsovereenkomst krijgt met *uw* (ex-) werkgever; hieronder vallen ook geschillen met betrekking tot aandelen of opties die zijn gerelateerd aan het dienstverband;
- m. een geschil krijgt dat te maken heeft met *uw* aanstelling als ambtenaar;
- n. een geschil krijgt over een sociale verzekeringsuitkering of sociale voorziening;
- o. een geschil krijgt over pensioenaanspraken of pensioenuitkering;
- p. wordt verweten *uw* werkzaamheden in loondienst niet volgens de geldende beroepsregels te hebben uitgevoerd, *u* wordt geconfronteerd met een klacht, een tucht- of strafzaak en *u* zich daartegen wilt verweren. Ook als het gaat om een strafzaak zal DAS in dit geval direct rechtsbijstand verlenen, ongeacht de uitkomst van de zaak;
- q. *u* een arbeidsgeschil krijgt in de hoedanigheid van (statutair) directeur.

20.3. Verzekeringsgebied en externe kostenlimiet.

Het verzekeringsgebied is de Europese Unie (uitgebreid). Ten aanzien van onroerende zaken moet het gaan om een woning in Nederland. DAS vergoedt, zoals in artikel 14.8. staat, de externe kosten tot maximaal het bedrag dat op het polisblad staat vermeld. In aanvulling op en in afwijking van artikel 14.8 gelden de volgende limieten voor externe kosten:

- voor geschillen over erfrecht € 20.000,-
- voor geschillen over burendrecht € 15.000,-
- voor geschillen buiten Europa en de niet Europese landen grenzend aan de Middellandse Zee: € 10.000,-
- voor geschillen in de hoedanigheid van (statutair) directeur: € 22.500,-.

Vrije Keuze Rechtshulpverlener

Als er sprake is van een gerechtelijke of administratieve procedure waarbij het volgens de wet- en regelgeving niet verplicht is om een advocaat in te schakelen maar op *uw* verzoek de zaak wel aan een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige in behandeling wordt gegeven, vergoedt DAS de kosten van deze advocaat of andere rechtens bevoegde tot maximaal de in artikel 14.8. vermelde bedragen. Het bedrag welke van toepassing is, gaat gelden op de dag dat *u* voor deze juridisch specialist van buiten DAS kiest. Bij de keuze voor deze advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige is een eigen bijdrage per gebeurtenis van toepassing. Dit bedrag staat op *uw* polisblad vermeld.

Let op: DAS geeft pas opdracht aan de door *u* gekozen advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige nadat *u* deze eigen bijdrage heeft betaald.

20.4. Wachtijd.

Geen

20.5. Specifieke uitsluitingen.

Naast de algemene beperkingen geldt dat geen aanspraak op rechtsbijstand kan worden gemaakt voor:

- a. geschillen over een andere onroerende zaak dan die *u* zelf bewoont, heeft bewoond of heeft verworven om zelf te gaan wonen;
- b. geschillen over verhuur van onroerende zaken. Deze geschillen zijn, onder voorwaarden, mee te verzekeren onder artikel 23;
- c. geschillen over erfenissen, als de erfflater vóór de ingangsdatum van de verzekering is overleden;
- d. geschillen die te maken hebben met beleggingen, aandelen, obligaties, andere waardepapieren en vermogensbeheer in het algemeen met inbegrip van alle (contractuele) geschillen die hier betrekking op hebben of hier mee samenhangen, zoals verkeerde adviezen en gewekte verwachtingen door bemiddelaars en adviseurs;
- e. zaken die te maken hebben met kansspelen;
- f. geschillen die betrekking hebben op of samenhangen met door *u* verstrekte geldleningen;
- g. geschillen die direct of indirect te maken hebben met echtscheiding, scheiding van tafel en bed, beëindiging van een samenlevingsverband en de gevolgen daarvan;
- h. geschillen die te maken hebben met het uitoefenen van een vrij beroep of bedrijf door *verzekerde* of met een andere wijze van het verwerven van inkomsten buiten loondienst;
- i. als *verzekerde* als bestuurder van een rechtspersoon wordt aangesproken wegens onjuist bestuur of voor geschillen die betrekking hebben op het voeren van verweer inzake een aansprakelijkheidszaak van *verzekerde* in de hoedanigheid van statutair directeur;
- j. geschillen over het in eigendom hebben, bezitten, houden, (ver)kopen van pleziervaartuigen;
- k. geschillen over een aanneemovereenkomst die niet schriftelijk is aangegaan;

- i. geschillen over ondertoezichtstelling of een omgangsregeling voor een (klein)kind.

Artikel 21 Particulier Optimaal Plus

De dekking Particulier Optimaal Plus is uitsluitend van toepassing als op het polisblad staat vermeld dat deze dekking is verzekerd.

De dekking Particulier Optimaal Plus is een aanvulling op artikel 19: **Verkeer**. Hierbij geldt het volgende.

In de algemene regels leest *u* in artikel 14.2. tot en met 14.4. voor wie deze verzekering geldt. In dit artikel bedoelen we met '*u*' iedereen die een beroep op deze verzekering kan doen.

21.1. Verzekerde hoedanigheid.

U heeft dekking in de hoedanigheid van:

- particulier (hieronder wordt verstaan alles wat *u* doet om de belangen van uzelf en *uw* gezinsleden te behartigen, buiten uitoefening van een beroep of bedrijf); en/of
- (ex)werknemer (hieronder wordt verstaan iemand die zijn inkomsten in loondienst of als ambtenaar verwerft of heeft verworven); en/of
- uitkerings- of pensioengerechtigde (hieronder wordt verstaan iemand die een sociale (verzekerings) uitkering of pensioen ontvangt).

21.2. Dekking

U heeft aanspraak op rechtsbijstand wanneer *u* als particulier aan het maatschappelijk verkeer deelneemt en:

- a. iemand brengt *u* schade toe ('pleegt een onrechtmatige daad tegenover *u*') of dreigt dat te doen;
- b. *u* sluit een consumentenovereenkomst (bijvoorbeeld koop van meubilair, huur van een vakantiehuis, reparatie van een wasmachine) of een overeenkomst over dienstverlening (bijvoorbeeld een vakantie boeken) en de andere partij komt deze overeenkomst niet (goed) na. Hieronder vallen zowel mondelinge als schriftelijke overeenkomsten en ook transacties die via internet worden afgesloten;
- c. *u* sluit een overeenkomst met betrekking tot *uw* woning, hoofdwooning of tweede woning voor eigen gebruik (koop, aanneming van werk, huur) en hieruit ontstaat een geschil;
- d. *u* krijgt een geschil over het burennrecht, bijvoorbeeld over bomen die dicht bij *uw* grond staan;
- e. *u* krijgt een geschil met de overheid, omdat deze een andere beslissing neemt dan *u* wenst, dekking bestaat voor de volgende beslissingen:
 - een bouwvergunning of een vergunning Wet Milieubeheer;
 - een besluit dat rechtstreeks het gebruik of de eigendom van *uw* woning aantast, zoals bijvoorbeeld een bestemmingsplan;
 - onteigening;
 - concrete beslissingen ten aanzien van *uw* persoon.
- f. *u* krijgt een geschil dat voortkomt uit het personen- en familierecht, bijvoorbeeld over adoptie of curatele, behalve als dat te maken heeft met een echtscheiding (zie verder onder 21.5. specifieke uitsluitingen);
- g. *u* wordt aangesproken op iets dat *u* als onbetaald bestuurder van een vereniging of stichting heeft gedaan of nagelaten;
- h. *u* krijgt een geschil over een erfenis;
- i. *u* wordt strafrechtelijk vervolgd; zie hiervoor ook artikel 14.7. van het algemene gedeelte van de verzekeringsvoorwaarden;
- j. *u* wordt verweten dat *u* tegenover iemand anders onrechtmatig heeft gehandeld. In dit geval kunt *u* onder de volgende voorwaarden aanspraak maken op rechtshulp:
 - *u* heeft een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren afgesloten;
 - de betreffende zaak valt niet onder de dekking van deze aansprakelijkheidsverzekering;
 - *u* stelt zich op het standpunt dat *u* geen verwijt te maken valt.Als aan deze voorwaarden is voldaan, verleent DAS rechtsbijstand totdat er (eventueel) een procedure wordt gestart. De kosten van deze procedure worden alleen achteraf vergoed als de rechter uitsprekt dat *u* niet onrechtmatig heeft gehandeld;
- k. *u* krijgt een geschil met *uw* zorgverzekeraar, voor wat betreft geschillen ten aanzien van vergoedingen en wachtlijsten;
- l. een geschil in verband met een arbeidsovereenkomst krijgt met *uw* (ex-) werkgever, hieronder vallen ook geschillen met betrekking tot aandelen of opties die zijn gerelateerd aan het dienstverband;
- m. een geschil krijgt dat te maken heeft met *uw* aanstelling als ambtenaar;
- n. een geschil krijgt over een sociale verzekeringsuitkering of sociale voorziening;
- o. een geschil krijgt over pensioenaanspraken of pensioenuitkering;

- p. wordt verweten *uw* werkzaamheden in loondienst niet volgens de geldende beroepsregels te hebben uitgevoerd, *u* wordt geconfronteerd met een klacht, een tucht- of strafzaak en *u* zich daartegen wilt verweren. Ook als het gaat om een strafzaak zal DAS in dit geval direct rechtsbijstand verlenen, ongeacht de uitkomst van de zaak;
- q. *u* een arbeidsgeschil krijgt in de hoedanigheid van (statutair) directeur;
- r. een geschil krijgt over of in verband met vermogensbeheer. Onder vermogensbeheer wordt verstaan het kopen, verkopen en beheren van aandelen (en daarvan afgeleide producten, zoals het beleggingsgedeelte van *uw* hypotheek), opties, obligaties, spaardeposito's, certificaten of pandbrieven met in Nederland toegestane instellingen die een vergunning hebben van DNB of AFM. Ook heeft *u* dekking voor contractuele geschillen die hier betrekking op hebben, zoals verkeerde adviezen en gewekte verwachtingen door bemiddelaars en adviseurs;
- s. een geschil krijgt over een overeenkomst (koop, aanneming van werk, huur, timesharing), over burenrrecht of over onteigening met betrekking tot een tweede woning voor eigen gebruik in de Europese Unie (uitgebreid);
- t. een geschil krijgt over een aan *u* opgelegde belastingaanslag en *u* daartegen beroep wilt instellen bij de belastingrechter. Hieronder vallen ook toeslagen en waarderingen in het kader van de Wet waardering Onroerende Zaken (WOZ);
- u. *u* en *uw* partner behoefte hebben aan echtscheidingsmediation in verband met de beëindiging van het huwelijk, mits het huwelijk ten minste drie jaar heeft geduurd sinds het afsluiten van de dekking **Particulier Optimaal Plus** en het een huwelijk naar Nederlands recht is. Als *u* en *uw* partner het huwelijk wensen te beëindigen, kunnen *u* en *uw* partner gezamenlijk aanspraak maken op éénmaal echtscheidingsmediation, mits het verzoek daartoe door *u* en *uw* partner tegelijk wordt gedaan.

21.3. Verzekeringsgebied en externe kostenlimiet.

Het verzekeringsgebied is de Europese Unie (uitgebreid). Ten aanzien van onroerende zaken moet het gaan om *uw* hoofdwooning in Nederland en/of *uw* tweede- of vakantiewoning in de Europese Unie (uitgebreid). Voor de geschillen inzake belastingrecht en met betrekking tot een effectentransactie is het dekkingsgebied Nederland. DAS vergoedt, zoals in artikel 14.8. staat, de externe kosten tot maximaal het bedrag dat op het polisblad staat vermeld. In aanvulling op en in afwijking van artikel 14.8 gelden de volgende limieten voor externe kosten:

- voor geschillen over erfrecht: € 20.000,-
- voor geschillen over burenrrecht: € 15.000,-
- voor geschillen buiten Europa en de niet Europese landen grenzen aan de Middellandse Zee: € 10.000,-
- voor geschillen in de hoedanigheid van (statutair) directeur: € 22.500,-.

Vrije Keuze Rechtshulpverlener

Als er sprake is van een gerechtelijke of administratieve procedure waarbij het volgens de wet- en regelgeving niet verplicht is om een advocaat in te schakelen maar op *uw* verzoek de zaak wel aan een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige in behandeling wordt gegeven, vergoedt DAS de kosten van deze advocaat of andere rechtens bevoegde tot maximaal de in artikel 14.8. vermelde bedragen. Het bedrag welke van toepassing is, gaat gelden op de dag dat *u* voor deze juridisch specialist van buiten DAS kiest. Bij de keuze voor deze advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige is een eigen bijdrage per gebeurtenis van toepassing. Dit bedrag staat op *uw* polisblad vermeld.

Let op: DAS geeft pas opdracht aan de door *u* gekozen advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige nadat *u* deze eigen bijdrage heeft betaald.

Voor echtscheidingsmediation geldt een limiet van € 1.500,-.

21.4. Wachtijd.

Geen

21.5. Specifieke uitsluitingen.

Naast de algemene beperkingen geldt dat geen aanspraak op rechtsbijstand kan worden gemaakt voor:

- a. geschillen over een andere onroerende zaak dan die *u* zelf bewoont, heeft bewoond of heeft verworven om zelf te gaan bewonen;
- b. geschillen over verhuur van onroerende zaken. Deze geschillen zijn, onder voorwaarden, mee te verzekeren onder artikel 23;
- c. geschillen over erfenissen, als de erflater vóór de ingangsdatum van de verzekering is overleden;
- d. geschillen die direct of indirect te maken hebben met echtscheiding, scheiding van tafel en bed, beëindiging van een samenlevingsverband en de gevolgen daarvan. Wel kunnen *u* en *uw* partner gebruikmaken van de in artikel 21.2. onder u. vermelde scheidingsmediation.
- e. geschillen die te maken hebben met kansspelen;
- f. geschillen die betrekking hebben op of samenhangen met door *u* verstrekte geldleningen;
- g. geschillen die te maken hebben met het uitoefenen van een vrij beroep of bedrijf door *verzekerde* of met een andere wijze van het verwerven van inkomsten buiten loondienst;

- h. als *verzekerde* als bestuurder van een rechtspersoon wordt aangesproken wegens onjuist bestuur of voor geschillen die betrekking hebben op het voeren van verweer inzake een aansprakelijkheidszaak van *verzekerde* in de hoedanigheid van statutair directeur;
- i. voor belastingzaken is vereist dat de periode, waarop de beslissing betrekking heeft, geheel binnen de verzekerde periode ligt. Er wordt geen rechtsbijstand verleend in de bezwaarfase;
- j. geschillen over een aanneemovereenkomst die niet schriftelijk is aangegaan;
- k. geschillen over ondertoezichtstelling of een omgangsregeling voor een (klein)kind.

Artikel 22 Eigendom en Verhuur onroerende zaken

Deze dekking geldt alleen als op het polisblad staat vermeld dat deze dekking is meeverzekerd.

22.1. Verzekerde hoedanigheid.

U heeft dekking in de hoedanigheid van eigenaar en verhuurder van de onroerende zaken, die ter verzekering zijn aangemeld en die *u* niet voor eigen gebruik heeft.

22.2. Dekking

Verzekerd zijn de volgende juridische geschillen:

- a. het instellen van een vordering op de wettelijk aansprakelijke derde;
- b. geschillen met degenen die *verzekerde* heeft ingeschakeld voor onderhoud van de onroerende zaken;
- c. conflicten met één van de burens over burensrechtelijke bepalingen, dat wil zeggen de regels van de artikelen 5:37 tot en met 5:59 BW;
- d. geschillen over verzekeringen met betrekking tot de onroerende zaken;
- e. geschillen over een bouwvergunning met betrekking tot de verzekerde onroerende zaken;
- f. alle geschillen met de huurder. Vereist is wel dat er een concreet gedefinieerd juridisch geschil bestaat. Niet als een juridisch geschil wordt beschouwd de situatie waarin de huurder niet betwist de huur te moeten betalen of enkel niet betaalt wegens zijn financieel onvermogen;
- g. andere problemen met de overheid over vergunningen of ontheffingen, naast die problemen die in één van de voorgaande punten al is benoemd.

22.3. Wachtijd.

De wachttijd is een periode direct na de ingangsdatum van de verzekering. Uitgangspunt is dat er geen dekking bestaat voor gebeurtenissen die zich binnen de wachttijd voordoen. *U* kunt alleen aanspraak maken op rechtsbijstand als *u* kunt aantonen dat *u* de gebeurtenissen bij het afsluiten van de verzekering niet kon voorzien. Er geldt geen wachttijd als deze verzekering direct aansluit op een andere rechtsbijstandverzekering, die voor de gemelde gebeurtenis ook dekking zou geven.

Er geldt een wachttermijn van drie maanden. Deze geldt echter niet voor geschillen uit overeenkomst, indien de overeenkomst na de ingangsdatum van deze verzekeringsmodule is gesloten, en ook niet voor het verhalen van schade op een wettelijk aansprakelijke derde.

22.4. Dekkingsgebied

Het dekkingsgebied is Nederland.

22.5. Specifieke bepalingen

- Er is geen dekking voor problemen over het kopen, verkopen en huren van onroerende zaken.
- Er is geen dekking voor geschillen met degenen die het pand bewonen zonder overeenkomst met verzekeringnemer, zoals krakers en onderhuurders.
- Indien er meerdere eigenaren van de verzekerde onroerende zaken zijn, kan er geen beroep op de polis worden gedaan voor alle onderlinge geschillen tussen de eigenaren en voor alle geschillen die hiermee verband houden of uit voortvloeien.

Er bestaat alleen polisdekking in de situatie dat de eigenaren van de onroerende zaken een zelfde standpunt innemen bij de behandeling van een geschil. Bij een geschil dient eerst het gezamenlijke standpunt (schriftelijk) door de verzekeringnemer aan DAS kenbaar gemaakt te worden.

Begrippenlijst

Deze begrippenlijst is van toepassing op de algemene en bijzondere voorwaarden.

Begrip	Uitleg
Atoomkernreacties	Alle kernreacties waarbij energie vrijkomt, zoals kernfusie, kernsplijting, kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit.
DAS N.V.	DAS heeft een vergunning van De Nederlandsche Bank (DNB) om rechtsbijstandverzekeringen aan te bieden. Het vergunningsnummer bij DNB is 145445. DAS is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 33110754 en in het register van de AFM onder vergunningsnummer 12000541.
Europese Unie (uitgebreid)	Onder de uitgebreide Europese Unie vallen: - alle landen die lid zijn van de Europese Unie - en de volgende landen die grenzen aan de Europese Unie: Andorra, Liechtenstein, Monaco, Noorwegen, San Marina, Vaticaanstad, IJsland, Zwitserland, het Verenigd Koninkrijk, de Kanaaleilanden en het Isle of Man.
Joyriding	Elk wederrechtelijk gebruik van een motorrijtuig of vaartuig, zonder dat de gebruiker de bedoeling heeft zich dit motorrijtuig of vaartuig toe te eigenen.
Kerninstallatie	Onder kerninstallatie wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), evenals een kerninstallatie aan boord van een schip.
Kwaadwillige besmetting	Het – buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest – (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.
Premie	Het bedrag dat u voor de verzekering betaalt. Dit is: a. de aanvangspremie de premie die wij u voor de eerste maal in rekening brengen na het sluiten van de verzekeringsovereenkomst of na een tussentijdse wijziging; óf b. de vervolgpremie iedere door u verschuldigde premie, niet zijnde de aanvangspremie. Onder vervolgpremie wordt ook verstaan de door u verschuldigde premie bij verlenging van de verzekering. Bij deze bedragen kunnen ook servicebijdragen, assurantiebelasting, buitengerechtigde kosten en wettelijke rente worden opgeteld.
Preventieve maatregelen	Maatregelen, die de overheid, verzekerden of derden treffen, om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme of kwaadwillige besmetting te voorkomen, of in het geval het gevaar zich al heeft voorgedaan om de gevolgen daarvan te beperken.
Privépersoon	Privépersoon is een hoedanigheid. Werken in loondienst is bijvoorbeeld iets wat u doet als privépersoon. Of vrijwilligerswerk. Een voorbeeld van iets wat u niet doet als privépersoon: als u op een andere manier geld verdient dan door werk in loondienst of als ambtenaar. Bijvoorbeeld als u (zelfstandig) ondernemer, zzp'er of freelancer bent, of ermee bezig bent dat te worden. Of als u een functie heeft als (statutair) bestuurder of commissaris van een rechtspersoon, al dan niet met winstoogmerk (zoals een stichting of een besloten vennootschap).
Terrorisme	Gewelddadige handelingen en/of gedragingen – begaan buiten het kader van één van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest – in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks – al dan niet in enig

	organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.
Terrorismerisico	Terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen dan wel handelingen of gedragingen ter voorbereiding daarvan.
U/uw	De verzekeringnemer, de persoon die de verzekering met ons heeft gesloten.
Verzekerde	Iedereen die rechten aan de verzekering kan ontlenuen; wie tot de kring van verzekerden behoort wordt per verzekering bepaald en staat in de bijzondere voorwaarden vermeld.
Verzekeringsadviseur	Degene die bemiddelt tussen u en ons.
Vijandelijkheden	Hieronder wordt verstaan wat in officiële verzekeringstermen 'molest' wordt genoemd. Onder molest vallen: gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en muerij. Voor de precieze betekenis van molest verwijzen wij naar de tekst die door het Verbond van Verzekeraars in Nederland op 2 november 1981 onder nummer 136/1981 is gedeponereerd ter griffie van de Rechtbank van Den Haag.
Wij/ons	<p>DAK Volmacht B.V., handelend als gevolmachtigde namens de op uw verzekeringen betrokken verzekeraar(s), die worden genoemd op het laatst afgegeven polisblad.</p> <p>DAK Volmacht B.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in Utrecht onder nummer 30237792.</p> <p>DAK Volmacht B.V. staat als gevolmachtigde geregistreerd bij de Autoriteit Financiële Markten AFM onder nummer 12008537.</p> <p>Bezoekadres: Marconibaan 57, 3439 MR Nieuwegein Postadres: Postbus 672, 3430 AR Nieuwegein E-mail: volmacht@dak.nl Website: www.dak.nl</p>